

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2887

гр. Варна, 03.08.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в закрито заседание на трети август през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ирена Н. Петкова

Членове: Наталия П. Неделчева
мл.с. Симона Р. Донева

като разгледа докладваното от Наталия П. Неделчева Въззивно частно гражданско дело № 20223100501427 по описа за 2022 година

за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е образувано по частна жалба на Х.А., чрез адв. А. срещу определение №303/13.04.2022г., постановено по гр. дело №1796/21г. по описа на ПРС, с което производството по делото е прекратено по отношение на Милю Желков М.. Жалбоподателката моли определението да бъде отменено като неправилно. Счита, че незаконосъобразно производството е прекратено, тъй като наследниците на М.М.- от една страна, и А.М. са задължителни необходими другари, поради това, че са се снабдили КНА по обстоятелствена проверка за придобиване на имота по давност в режим на СИО. Твърди, че нарушаването на изискването за съвместно предявяване на иска е нередовност, за която съдът следи служебно. По изложените съображения, моли обжалваното определение да бъде отменено.

Чрез депозирания писмен отговор, ответниците по частната жалба са изразили становище за нейната неоснователност. Считат, че правилно и законосъобразно производството по иска с правно основание чл. 108 ЗС е било прекратено по отношение на М.М., тъй като същият е бил починал към датата на предявяване на иска, т.е. липсвала е абсолютна процесуална предпоставка за надлежното упражняване на правото на иск от страна на ищцата.

За да се произнесе, съдът съобрази следното:

Производството пред ПРС е образувано по иск с правно основание чл.

108 ЗС, предявен от Християна Н. А. срещу ответниците МИЛЮ ЖЕЛКОВ М., ЕГН ***** и АН. ИВ. М., ЕГН *****- в качеството им на съпрузи по отношение на недвижим имот, придобит в режим на СИО.

Исковата молба е депозирана в съда на 30.12.2021г., като при справка в НБД се установило, че ответникът Милю Желков М., ЕГН ***** е починал на 06.02.2021г., тоест преди предявяване на исковата молба.

Като е приел, че исково производство, при което посоченият в исковата молба ответник е починал преди предявяването на иска, е недопустимо и подлежи на прекратяване, поради начална липса на правоспособна страна, с която да се учреди валидно процесуално правоотношение /така ТР 1/2017г. на ОСГТК на ВКС/, с обжалваното определение, първоинстанционният съд е прекратил производството по отношение на ответника М..

Настоящият състав намира, че определението е правилно и изцяло съобразено със закона и разясненията, съдържащи се в Тълкувателно решение №1 от 9.07.2019 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2017 г., ОСГТК, докладчик съдията Маргарита Георгиева.

След като ответникът М. е бил починал на 06.02.2021г., т.е. почти 10 месеца преди предявяване на иска, то производството по отношение на него законосъобразно е било прекратено като недопустимо, тъй като починалото физическо лице не е правен субект, няма правоспособност и не може да бъде субект и на процесуални правоотношения като страна. Предявяването на иск срещу лице, което към този момент вече е починало, изключва изначално възникването на валидно процесуално правоотношение. В този случай не се касае до нередовност на исковата молба по смисъла на чл. 127, ал. 1 и чл. 128 ГПК, която може да бъде поправена по реда на чл. 129 ГПК (респ. да породи и задължение за съда да даде указания за отстраняване на недостатъците), а до липса на първоначална процесуална легитимация на главна страна в процеса. Това обуславя и невъзможност процесът да продължи по реда на чл. 227 ГПК в лицето на правоприемниците, тъй като процесуалното правоприемство предполага страната да е починала в хода на процеса, при наличието на вече учредено с нея валидно процесуално правоотношение. След като процесуално правоотношение не е възниквало, то не може и да бъде "продължено" при условията на чл. 227 ГПК. Без правно значение е знанието или незнанието на ищеца, че посоченият от него ответник е починал.

Във връзка с възражението, изложено в частната жалба, следва да се отбележи, че съгласно приетото в Тълкувателно решение № 3/2016 г. на ОСГТК на ВКС, по предявен от или срещу съпрузите иск за собственост на вещи или имоти, придобити в режим на съпругеска имуществена общност, **съпрузите са необходими, но не и задължителни другари.** При необходимото другарство на съпрузите по искове за собственост законът не

предвижда изрично тяхната процесуална легитимация-липсва процесуалноправна норма, която за изисква задължителното им участие по тези иски. Естеството на спора също не налага задължително участие на съпрузите като предпоставка за допустимост на процеса по дела за собственост. Предявяването на иски за собственост, когато имат за предмет вещи или имоти, притежавани в режим на СИО, не е действие на разпореждане, а само на управление. Искът с правна квалификация чл. 108 ЗС е иск за защита правото на собственост, като предоставя правна защита на правото на собственост срещу всяко пряко и/или косвено посегателство или вредно отражение над обекта на правото на собственост, което пречи на допустимото пълноценно ползване на вещта-съгласно приетото с Тълкувателно решение № 4/2015 г. на ОСГК на ВКС. Действително процесуалните действия, извършени от единия съпруг по предявен иск за собственост, могат да доведат и до неблагоприятно засягане на общото право, защото по силата на пресъдено нещо на съдебното решение ще бъде обвързан и неучаствалия в делото съпруг. В този случай защитата на другия съпруг/респективно неговите наследници/ е обезпечена чрез възможността да иска на основание чл. 304 ГПК отмяна на влязлото в сила съдебно решение или определение за прекратяване на производството поради отказ от иска.

Доколкото в настоящото производство, образувано по иск с правно осн. чл. 108 ЗС въпреки че се отнася до имот, придобит в режим на СИО, не се изисква конституирането и участието като ответник по делото на другия съпруг /съответно неговите наследници/, тъй като в случая съпрузите са необходими, но не са задължителни другари, то липсва пречка производството по отношение на последния да бъде прекратено поради недопустимост на посоченото по-горе основание.

С оглед изложеното, въззивният съд намира, че обжалваното определение, с което производството е прекратено по отношение на ответника М. се явява правилно и законосъобразно. Предвид съвпадащи изводи на двете инстанции, частната жалба следва да бъде оставена без уважение, а първоинстанционното определение- потвърдено.

С оглед изложеното, и на осн. чл. 278 ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение №303/13.04.2022г., постановено по гр. дело №1796/2021г. по описа на ПРС, 3-ти състав.

Определението може да бъде обжалвано с частна жалба пред ВКС на РБ в едноседмичен срок от съобщаването му на страната.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____